

ΥΠΕΧΩΔΕ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Χαρλάου Γρίκουλης 182 – Αθήνα 101 78, τηλ.: 210 6446209 - fax: 210 6465058, email: ggdetyp2@otenet.gr

- ΕΜΠΑΡΓΚΟ 18:30 -

ΟΜΙΛΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΧΩΔΕ κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΟΥΦΛΙΑ
Στο Συμβούλιο του ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

ΑΘΗΝΑ 11 Νοεμβρίου 2008

ΟΜΙΛΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΧΩΔΕ κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΟΥΦΛΙΑ
Στο Συμβούλιο του ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Κυρίες και κύριοι,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και τιμή που παρευρίσκομαι στη σημερινή εκδήλωση ανάμεσά σας, για να συζητήσουμε για ένα τόσο σημαντικό και μείζον θέμα όπως είναι η βιώσιμη ανάπτυξη.

Θέλω ειλικρινά να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία που πήρατε να συστήσετε το Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, όπως βέβαια και για τη διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης.

Η βιώσιμη ανάπτυξη, η αειφόρος ανάπτυξη, ως έννοια θα έπρεπε να είναι αυτονόητη. Δυστυχώς δεν είναι για όλους. Στην πορεία της ανθρωπότητας μέσα στο χρόνο, σχετικά πρόσφατα η παγκόσμια κοινωνία άρχισε να συνειδητοποιεί τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ο άνθρωπος άρχισε να συνειδητοποιεί ότι το περιβάλλον είναι το σπίτι του. Δεν του εξασφαλίζει απλώς καλύτερη ποιότητα ζωής, αλλά την ίδια τη ζωή του. Και για αυτό οφείλει να μην το τραυματίζει, όπως κάνει επί αιώνες, αλλά να το προσέχει και να το προστατεύει. Αυτή η συνειδητοποίηση αποτελεί την προϋπόθεση για τη θέσπιση και εφαρμογή κανόνων προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος. Μάλιστα, η προστασία του περιβάλλοντος αναγνωρίζεται σήμερα ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, στο Χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην πορεία αυτής της συνειδητοποίησης, ιδιαίτερα κρίσιμη για την παγκόσμια κοινότητα ήταν η Παγκόσμια Διάσκεψη του Ρίο το 1992 για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, στην οποία 178 χώρες υιοθέτησαν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για τον 21^ο αιώνα για την επίτευξη του στόχου της αειφορίας, γνωστό ως Ατζέντα 21. Τα θέματα του περιβάλλοντος τέθηκαν σε πρώτο πλάνο και αναδείχθηκε η στενή σύνδεση περιβάλλοντος και ανάπτυξης.

Στο Ρίο καθιερώθηκε ο όρος και η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης.

Σήμερα, λοιπόν, η ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη είναι αυτονόητη. Γιατί βασίζεται σε ορισμένα πραγματικά δεδομένα, εξίσου αυτονόητα: Ότι οι πόροι του πλανήτη μας είναι πεπερασμένοι. Και ότι είμαστε υποχρεωμένοι να τους διαχειριστούμε κατάλληλα για εμάς και τις επόμενες γενιές και να προσαρμόσουμε τον τρόπο ζωής και τις ανάγκες μας για ανάπτυξη στις δυνατότητες του πλανήτη. Η επιτυχής αντιμετώπιση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων χωρίς την υπονόμηση της αναπτυξιακής μας προοπτικής είναι το μεγάλο στοίχημα του σήμερα. Η αρμονία αειφορίας και ανάπτυξης είναι το ζητούμενο.

Έτσι, όλοι έχουμε το χρέος να συνεργαστούμε για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία βασίζεται σε τρεις πυλώνες: το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία. Βασικές αρχές και στόχοι της είναι :

- Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.
- Η οικονομική ευημερία του κοινωνικού συνόλου.

Κι αυτές είναι **αρχές οικουμενικές όπως και τα προβλήματα είναι οικουμενικά, άρα και οι λύσεις πρέπει να είναι οικουμενικές.**

Ο συνδυασμός της προστασίας του περιβάλλοντος και της ισόρροπης ανάπτυξης της χώρας, αποτελεί τη βασική προτεραιότητά του ΥΠΕΧΩΔΕ. Αποστολή μας είναι από τη μία πλευρά η προστασία του περιβάλλοντος, με τον καθορισμό βασικών κανόνων και την δημιουργία των αναγκαίων μηχανισμών και υποδομών. Όπως γνωρίζετε, τίποτα σήμερα δεν μπορεί να γίνει χωρίς να έχει περιβαλλοντικούς όρους! Κι από την άλλη, αποστολή μας είναι τα μεγάλα έργα υποδομής, που

αποτελούν το θεμέλιο κάθε αναπτυξιακής προσπάθειας –ιδίως για μια χώρα όπως η Ελλάδα που δεν έχει ολοκληρώσει ακόμα τις βασικές υποδομές της.

Σε αυτό το πλαίσιο, Περιβάλλον και Ανάπτυξη, νοούνται για εμάς ως αλληλένδετες έννοιες. Δεν έχει νόημα η ανάπτυξη όταν γίνεται εις βάρος του περιβάλλοντος. Γιατί μακροπρόθεσμα –ή και μεσοπρόθεσμα- βγαίνουμε τελικά όλοι χαμένοι.

Και χρειαζόμαστε στην Ελλάδα αυτή την ισορροπία. Γιατί έχουμε συνηθίσει να είμαστε η χώρα της υπερβολής... Και στο συγκεκριμένο θέμα συχνά αντιμετωπίζουμε υπερβολές, είτε προς τη μία είτε προς την άλλη κατεύθυνση.

Η πραγματικότητα, όμως, πέρα από κάθε υπερβολή, είναι ότι στην Ελλάδα υπάρχουν ασφαλώς περιβαλλοντικά προβλήματα, αλλά είναι συγκεκριμένα, μετρήσιμα και αντιμετωπίσιμα. Και αυτό δεν το λέω μόνο εγώ, το λένε και έγκυροι ανεξάρτητοι διεθνείς φορείς, που τοποθετούν πολύ ψηλά τη χώρα μας στην παγκόσμια κατάταξη σχετικά με την κατάσταση του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ τώρα σε ένα κρίσιμο παγκόσμιο περιβαλλοντικό ζήτημα: το πρόβλημα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής. Η παγκόσμια κοινότητα, όπως γνωρίζετε, προσπαθεί να το αντιμετωπίσει με το Πρωτόκολλο του Κιότο. Γιατί μόνο με συντονισμένη συλλογική προσπάθεια σε παγκόσμιο επίπεδο, μπορεί να αντιμετωπιστεί.

Αυτή η παγκόσμια συνεργασία δυστυχώς δεν έχει ακόμα επιτευχθεί στο βαθμό που απαιτείται. Σε αντίθεση με το πρόβλημα του όζοντος για το οποίο έχει πράγματι υπάρξει συμφωνία όλων, με βάση το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, για την αντιμετώπισή του.

Για να βάλουμε τα πράγματα στην αληθινή τους διάσταση: οι ΗΠΑ, η Κίνα και η Ινδία, οι πιο ρυπογόνες χώρες, οι οποίες παράγουν συνολικά περίπου το 50% της παγκόσμιας εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, δυστυχώς δεν μετέχουν στο Πρωτόκολλο του Κιότο. Οι χώρες αυτές και η Ρωσία, η Αυστραλία, ο Καναδάς και η Ιαπωνία, που όλες μαζί παράγουν το 85% των αερίων θερμοκηπίου, δεν θέλησαν στο Μπαλί να δεσμευτούν με συγκεκριμένους στόχους.

Σημειώνω ότι η Ελλάδα εκπέμπει περίπου το 2 τοις χιλίοις των αερίων του θερμοκηπίου σε παγκόσμια κλίμακα. Και μάλιστα το μισό περίπου προέρχεται από την παραγωγή ενέργειας. **Αυτό αποδεικνύει πόσο αναγκαίο είναι να προσφύγουμε στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και να μειώσουμε σημαντικά τη χρήση ορυκτών καυσίμων.** Εξάλλου, η κατεύθυνση αυτή αποτελεί και παγκόσμια προτεραιότητα.

Στο σημείο αυτό, σας ενημερώνω μάλιστα ότι αύριο φέρνω προς έγκριση στην Κυβερνητική Επιτροπή το τελικό κείμενο του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, μετά από μελέτη και διαβούλευση που κράτησε πάνω από 2 χρόνια.

Γενικότερα, όμως, για τη συμμετοχή της Ελλάδας στο Κιότο δυστυχώς ακούγονται υπερβολές που διαστρεβλώνουν πλήρως την πραγματικότητα και εκθέτουν τη χώρα.

Η αλήθεια είναι ότι η Ελλάδα είναι απόλυτα συνεπής στις υποχρεώσεις της στο Πρωτόκολλο του Κιότο. Δημοσιεύθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2008 η ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος για τις τάσεις των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την Έκθεση αυτή η Ελλάδα περιλαμβάνεται :

Πρώτον, μεταξύ των μόλις τεσσάρων χωρών που βρίσκονται ήδη μέσα στο στόχο του Κιότο. Οι άλλες χώρες είναι η Γαλλία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Δεύτερον, μεταξύ των τεσσάρων χωρών που θα πετύχουν το στόχο του Κιότο μέχρι το 2012 με το πρόγραμμα που εφαρμόζουν, χωρίς να λάβουν πρόσθετα μέτρα. Οι άλλες χώρες είναι η Γερμανία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Κι αυτή η έκθεση βγήκε μέσα στις μέρες που ορισμένοι προσπαθούσαν να πείσουν την κοινή γνώμη ότι δήθεν η Ελλάδα έχει τεθεί...εκτός Κιότο! Όσο για το θέμα της εμπορίας ρύπων, για το οποίο σε καμία περίπτωση δεν ευθύνεται η σημερινή πολιτική ηγεσία, αντιμετωπίζεται ήδη με τον καλύτερο τρόπο.

Σημειώνω, επίσης, ότι έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση το Εθνικό Σχέδιο κατανομής ρύπων που αναφέρεται στην περίοδο 2008 -2012, το οποίο προβλέπει τη μείωση εκπομπών σε 140 μεγάλες επιχειρήσεις.

Τέλος, το Μητρώο Εμπορίας Ρύπων της Ελλάδος απέσπασε συγχαρητήρια από τον ΟΗΕ για την επιτυχή ολοκλήρωση των διαδικασιών σύνδεσης του με το Διεθνές Μητρώο.

Θέλω να πω με την ευκαιρία της σημερινής μας συνάντησης ότι οι παραπάνω επιτυχίες της χώρας είναι αποτέλεσμα της δουλειάς όλων. Και του Υπουργείου που κατάρτισε το πρόγραμμα και επιτηρεί την εφαρμογή του, αλλά και της ελληνικής βιομηχανίας που το εφαρμόζει.

Μεταξύ άλλων μέτρων, θυμίζω, ότι έχουμε και την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, που αφορά σε 330 βιομηχανίες. Το πρόγραμμα έχει ήδη προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό, αλλά σας καλώ να το στηρίξετε ακόμα περισσότερο. Τελευταία, άλλωστε, γίνεται μεγάλη συζήτηση για την λεγόμενη «πράσινη ανάπτυξη» και την πράσινη τεχνολογία και η χώρα μας δεν πρέπει να υστερήσει σε αυτόν τον τομέα.

Νωρίτερα, κυρίες και κύριοι, αναφέρθηκα στα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Η μεγαλύτερη ανάγκη, κατά τη γνώμη μου, είναι να καλλιεργηθεί περισσότερο η περιβαλλοντική συνείδηση, που θα φέρει και τις αναγκαίες αλλαγές στον τρόπο ζωής μας. Μια προσπάθεια που πρέπει να ξεκινήσει μέσα από το σχολείο –και προς αυτή την κατεύθυνση αρχίσαμε να εργαζόμαστε.

Και παράλληλα, βέβαια, πρέπει όλοι οι υπεύθυνοι φορείς (Υπουργεία, Νομαρχίες, Δήμοι και Κοινότητες) αλλά και οι πολίτες, να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους.

Όλο και περισσότερο πλέον μιλάμε για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, αλλά όμως **δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι βασική συνιστώσα της είναι η περιβαλλοντική εταιρική ευθύνη.**

Από την πλευρά μας, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, κάνουμε το καλύτερο δυνατόν. Η χώρα μας είχε επί δεκαετίες ένα τεράστιο έλλειμμα, στερείτο των δύο βασικότερων εργαλείων περιβαλλοντικής πολιτικής, του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδιασμού και του Κτηματολογίου. Επιτέλους και τα δύο γίνονται πραγματικότητα!

Σήμερα, μετά από επίπονη δουλειά, έχει ήδη θεσμοθετηθεί και ψηφιστεί από τη Βουλή το Εθνικό Χωροταξικό Πλαίσιο.

Είναι έτοιμα και όλα τα Ειδικά Χωροταξικά: για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τον Τουρισμό, τη Βιομηχανία, τις Παράκτιες Περιοχές, τα Νησιά και τον Ορεινό Χώρο. Όλα μαζί συναποτελούν μία από τις σημαντικότερες διαρθρωτικές αλλαγές που έγιναν στη χώρα μας επί πολλές δεκαετίες. Είναι μία μεγάλη μεταρρύθμιση που θα συμβάλλει καθοριστικά στην ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη της Ελληνικής Επικράτειας. Πλέον, **καθένας θα ξέρει τι μπορεί να κάνει και πού και όλες οι δραστηριότητες θα υπακούουν σε κανόνες εκ των προτέρων γνωστούς.**

Κι αυτό φυσικά αφορά άμεσα και εσάς, αφού επιχειρηματίες είστε και γνωρίζετε καλά πόσο σημαντικό είναι να υπάρχουν ξεκάθαροι και μελετημένοι κανόνες, γνωστοί εγκαίρως σε όλους. Τα ξέρετε καλύτερα από μένα, πόσα προβλήματα έχετε αντιμετωπίσει λόγω της σύγχυσης που επικρατεί. Επενδύσεις που σταματούν στο δρόμο, δικαίως ή αδικώς, είτε επειδή η κάθε υπηρεσία αποφάσιζε διαφορετικά από την άλλη, είτε επειδή υπήρχε πρόβλημα με το Συμβούλιο της Επικρατείας, είτε επειδή γενικότερα κανείς δεν ήξερε με βεβαιότητα τι ισχύει σε κάθε περίπτωση... Ε σε όλα αυτά, λοιπόν, τώρα μπαίνει ένα τέλος!

Και δεν είναι μόνο αυτό το έργο μας στο περιβάλλον φυσικά... Συνοπτικά σας αναφέρω ότι έχουμε καταφέρει πλέον να μην εκκρεμεί καμία κοινοτική οδηγία, έχουμε τετραπλασιάσει την ανακύκλωση στη χώρα μας, έχουμε ετοιμάσει το Εθνικό Πρόγραμμα για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με έμφαση στα αστικά κέντρα, το Εθνικό Πρόγραμμα για τη διαχείριση των υδάτων, όπως και το Εθνικό Πρόγραμμα διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων, έχουμε αυξήσει κατά

πολύ τις προστατευόμενες περιοχές και ενισχύσαμε τους μηχανισμούς διαχείρισής τους, είναι πολλά, μην σας κουράζω...

Τονίζω μόνο ότι για την Τέταρτη Προγραμματική Περίοδο έχουμε ένα τεράστιο πρόγραμμα επενδύσεων στο περιβάλλον, ύψους 4,3 δισεκατομμυρίων ευρώ. Με το πρόγραμμα αυτό, μεταξύ των άλλων, θα αντιμετωπίσουμε ένα από τα κορυφαία περιβαλλοντικά προβλήματα της χώρας, φτιάχνοντας βιολογικούς καθαρισμούς σε όλους τους οικισμούς άνω των 2000 κατοίκων σε όλη την επικράτεια.

Θα ήθελα, όμως, να σταθώ λίγο στο θέμα των ελέγχων. Όπως γνωρίζετε, έχουμε οργανώσει το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος και για πρώτη φορά στη χώρα μας γίνονται συστηματικοί και αυστηροί περιβαλλοντικοί έλεγχοι. Έχουν πραγματοποιηθεί πάνω από 900 αυτοψίες και έχουν επιβληθεί πρόστιμα όπου έχουν διαπιστωθεί παραβάσεις.

Γνωρίζω ότι αυτές οι περιπτώσεις είναι λίγες, αλλά και εσείς γνωρίζετε ότι είναι περισσότερες από όσες θα έπρεπε και είναι ευθύνη σας να μειωθούν έως να εξαλειφθούν τελείως. Γιατί υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις που ειλικρινά ξεφεύγουν εντελώς από τα όρια του επιτρεπτού –για να μην χρησιμοποιήσω βαρύτερη έκφραση...

Ένα σας λέω μόνο: Στην περιοχή του Ασωπού για την οποία έχει γίνει τόσος θόρυβος, μια επιχείρηση είχε ανοίξει γεώτρηση και έριχνε μέσα επικίνδυνα απόβλητα, εξασθενές χρώμιο!!

Οι έλεγχοι θα συνεχιστούν και θα εντατικοποιηθούν ακόμα περισσότερο. Επαναλαμβάνω, γνωρίζω ότι η πλειοψηφία σας έχει αυξανόμενη περιβαλλοντική ευαισθησία, άλλωστε αυτό το αποδεικνύετε και σήμερα, αλλά ζητώ τη βοήθειά σας γιατί είναι χρέος όλων μας να εξαφανίσουμε αυτά τα φαινόμενα!

Κυρίες και κύριοι,

Ολοκληρώνοντας την τοποθέτησή μου, με αφορμή την παγκόσμια οικονομική κρίση, θα ήθελα να επισημάνω την αυτονόητη αλήθεια ότι το περιβάλλον έχει κόστος. Στη σημερινή μας συνάντηση, αυτό που θέλω να τονίσω είναι πως **δεν είναι δυνατόν το κόστος της κρίσης –ή έστω μέρος του κόστους αυτού- να το πληρώσει το περιβάλλον. Και είμαι βέβαιος ότι όλοι το συναισθάνεστε αυτό.**

Σε ό,τι αφορά στην οικονομική κρίση είναι κοινός τόπος πλέον ότι πρέπει να ξαναδοούμε τους κανόνες του χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσα από μία παγκόσμια συνεργασία. Πέραν αυτού, όμως, **σε κάθε χώρα και φυσικά στην Ελλάδα, χρειάζεται να εφαρμοστεί, με την συνεργασία όλων, με αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα, ένα καλά οργανωμένο πρόγραμμα με μελετημένες στοχεύσεις. Προφανώς δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις, υπάρχουν, όμως, αυτονόητες αλήθειες.**

Θέλω να σας ευχαριστήσω για την προσοχή σας και για άλλη μία φορά να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία σας. Ως Υπουργός Περιβάλλοντος, να ξέρετε ότι ζητώ την καλή και συστηματική συνεργασία σας.

Να ξέρετε ότι για εμάς το περιβάλλον αποτελεί προτεραιότητα στην πράξη και όχι στα λόγια. Αυτό το ειλικρινές ενδιαφέρον ζητώ κι από εσάς -και βλέπω ότι υπάρχει και αποτυπώνεται στον κώδικα αρχών για τη βιώσιμη ανάπτυξη που έχετε υιοθετήσει. Και αυτή είναι η καλύτερη βάση για τη συνεργασία μας και την κοινή μας προσπάθεια να παραδώσουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας μια ακόμα καλύτερη Ελλάδα σε έναν υγιέστερο πλανήτη.

Σας ευχαριστώ πολύ.